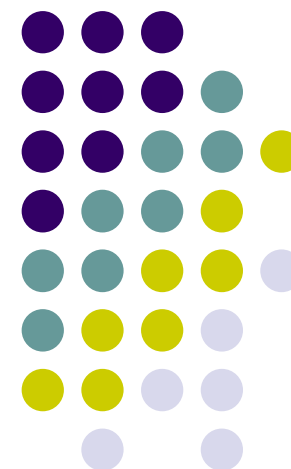

Wpływ prawa ochrony konkurencji na liberalizację polskiego rynku

Anna Fornalczyk
Gdańsk 2010

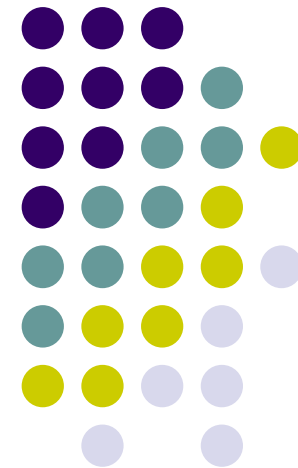
Treść prezentacji

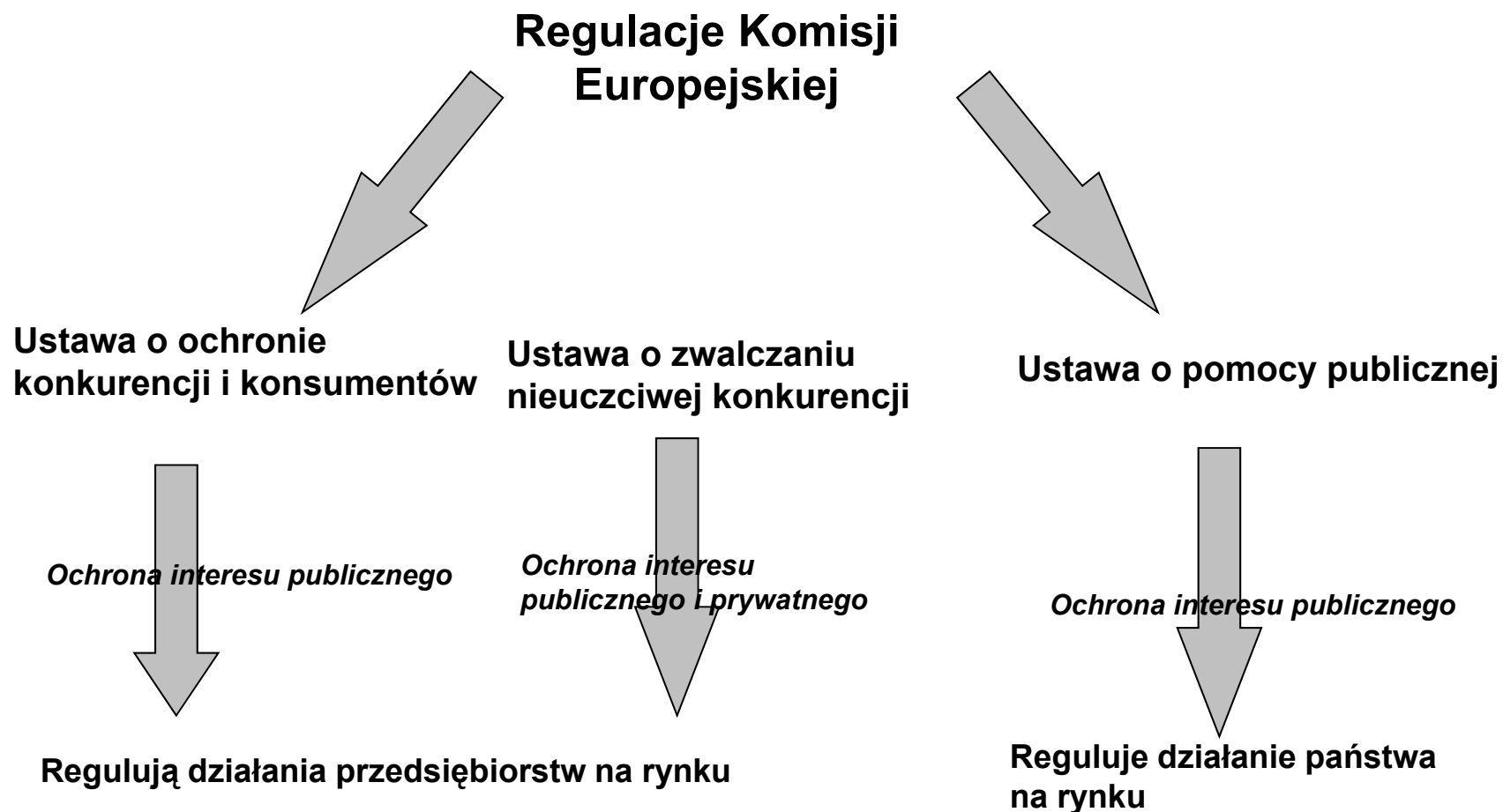
- **System prawny ochrony konkurencji w Polsce**
- **Konkurencja i jej znaczenie w gospodarce**
- **Polityka konkurencji elementem polityki gospodarczej**
- **Regulacyjne i strukturalne podejście do promowania i ochrony konkurencji w praktyce**
- **Rynki sporne – cele i założenia**
- **Przykłady rynków spornych**
- **Przykłady rynków chronionych przed konkurencją**
- **Konkurencja na rynkach usług komunalnych**
- **Podsumowanie**

System prawny ochrony konkurencji w Polsce

Gdzie szukać zasad ochrony konkurencji?

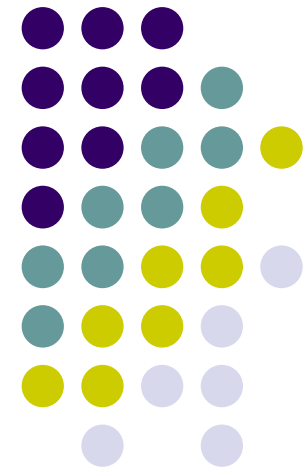

System prawny ochrony konkurencji w Polsce po 1 maja 2004 roku

Konkurencja i jej znaczenie w gospodarce

Jakie korzyści płyną z konkurencji?

Konkurencja jako regulator rynku

- Konkurencja jest **procesem**, w trakcie którego sprzedawcy dążąc do realizacji **własnych** interesów, rywalizują między sobą **ofertami** zgłaszanymi na rynku różniącymi się ceną, jakością i **innymi warunkami** wpływającymi na zawarcie transakcji, zaś **nabywcy** konkurują o jak najkorzystniejsze warunki zakupu
- Monopolizacja gospodarki jako wynik słabości rynku – decyzji przedsiębiorców racjonalnych biznesowo

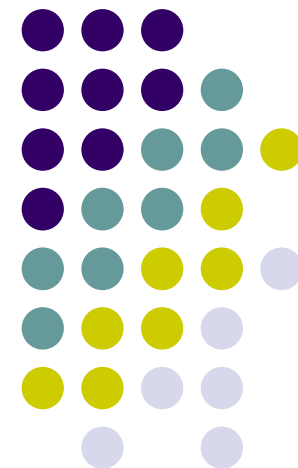

Pożytki płynące z konkurencji

- **Eliminacja nieefektywnych przedsiębiorstw z rynku**
- **Poprawa mikroekonomicznej efektywności**
- **Obniżanie kosztów produkcji i cen towarów**
- **Poprawa jakości towarów i obsługi klientów**
- **Innowacje produktowe, techniczne, technologiczne i organizacyjne**
- **Gospodarka oparta na wiedzy**

Konkurencja elementem polityki gospodarczej

Na ile skuteczne jest stosowanie prawa konkurencji dla liberalizacji rynków?

Polityka konkurencji i inne sfery polityki gospodarczej (1/2)

- **Stabilizacja gospodarki**
- **Znoszenie administracyjnych ograniczeń w podejmowaniu działalności gospodarczej – bariera wejścia na rynek**
- **Liberalizacja współpracy gospodarczej z zagranicą**
 - Członkostwo Polski w UE i WTO
- **Rozwój sektora finansowego - obniżanie kapitałowej bariery wejścia na rynki produktowe i geograficzne**

Polityka konkurencji i inne sfery polityki gospodarczej (2/2)

- **Restrukturyzacja i prywatyzacja gospodarki**
- **Polityka przemysłowa i rolna**
- **Pomoc państwa - różnicowanie warunków działania przedsiębiorstw**
- **Stosowanie prawa ochrony konkurencji - element prokonkurencyjnej polityki gospodarczej**

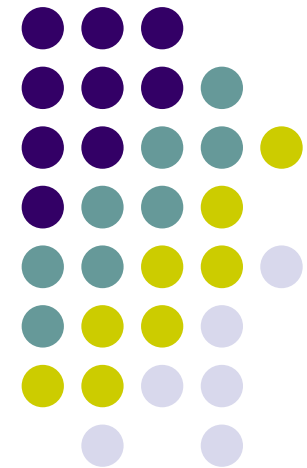

Regulacyjne i strukturalne podejście do promowania i ochrony konkurencji w praktyce

- **Podejście regulacyjne - przeciwdziałanie praktykom antykonkurencyjnym i eksploatacyjnym**
- **Podejście strukturalne - kontrola koncentracji przedsiębiorstw, zapisy prokonkurencyjne w prawie gospodarczym**

Siła faktycznej i potencjalnej konkurencji

Co wzmacnia konkurencję na rynku?

Siła rynkowa firmy

- **Czynniki wyznaczające siłę rynkową firmy:**
 - udział w rynku właściwym
 - elastyczność cenowa popytu
 - poziom koncentracji rynku
 - skala sieci dystrybucyjnej firmy
 - siła przetargowa odbiorców
 - siła przetargowa dostawców
 - bariery wejścia na rynek

Rynki sporne – cele i założenia

- **Celem jest ograniczanie zakresu regulacji**
- **Założenia:**
 - **Zachowanie uczestników rynku pod wpływem zagrożenia konkurencją potencjalną**
 - **Brak barier wejścia i wyjścia– doskonała płynność aktywów (brak kosztów utopionych)**
 - **Jednakowy dostęp do technologii dla firm działających i wchodzących na rynek**
 - **Cenowa przejrzystość rynku dla jego uczestników i potencjalnych konkurentów**
 - **Szybkość wejścia na rynek > od reakcji cenowej uczestnika rynku**
 - **Długookresowa równowaga rynku przy 0 zysku ekonomicznym**

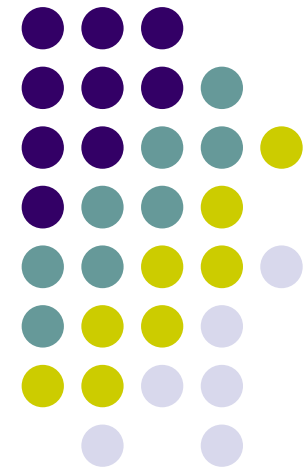

Przykłady rynków spornych

- **Linie lotnicze – loty krajowe**
- **Przemysł komputerowy (software, strony internetowe)**
- **Usługi finansowe**
- **Dostawa energii elektrycznej**
- **Usługi pocztowe**

Przykłady rynków chronionych przed konkurencją

Kto i dlaczego chroni rynki przed
konkurencją?

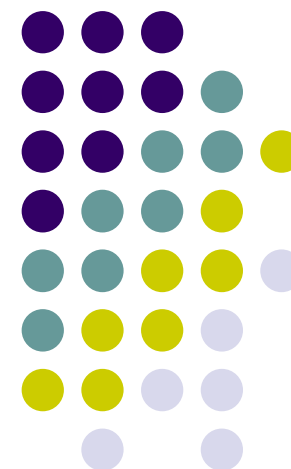

Rynki regulowane dla rozwoju konkurencji

- Rynek usług telekomunikacyjnych – alternatywni operatorzy i rola UKE w rozwijaniu konkurencji
- Rynek energii elektrycznej – nowa struktura organizacyjna i brak połączeń transgranicznych
 - Energetyczne i klimatyczne dyrektywy PE i KE
- Rynek transportu kolejowego – rosnąca konkurencja i jej ograniczenia administracyjne
- Rynek usług pocztowych – pocztowe dyrektywy wspólnotowe, różny stan konkurencji na równych rynkach właściwych usług pocztowych, działania konkurentów na polskim rynku

Konkurencja na rynku usług komunalnych

Chronić czy otwierać rynki usług komunalnych na konkurencję?

Reforma samorządowa z 1990 roku – gospodarcza działalność gmin

- **Pakiet ustaw samorządowych**
 - Uwłaszczenie gmin
- **Ustawa o gospodarce samorządowej**
 - **Zadania własne gmin – rozwój konkurencji na rynkach usług komunalnych**
 - Orzecznictwo UOKiK i SOKiK
 - **Sposoby realizacji zadań własnych gmin:**
 - Powierzenie
 - Przetarg
 - **Podmioty realizujące zadania własne gmin:**
 - Zakład budżetowy (podmiot wewnętrzny)
 - Jednoosobowe spółki kapitałowe gmin
 - Przedsiębiorstwo zewnętrzne
 - Partnerstwo publiczno-prywatne

Ile konkurencji ile regulacji?

- Rachunek ***koszt/wynik*** jako podstawa wyznaczania zakresu regulacji
- Racjonalizacja wydawania publicznych pieniędzy
- Regulowanie standardami ustanawianymi przez system prawa i akty władzy samorządowej – rola prawa ochrony konkurencji w kształtowaniu tych standardów (orzecznictwo UOKiK i SOKiK)
- Regulacje i orzecznictwo wspólnotowe
- Wola polityczna deregulowania rynków usług komunalnych

Podsumowanie

- **Prawo ochrony konkurencji ważnym, ale jednym z elementów polityki gospodarczej**
- **Strukturalne podejście do stosowania prawa ochrony konkurencji bardziej pragmatyczne od podejścia regulacyjnego**
- **Otwieranie rynków dla potencjalnych konkurentów jako kluczowy element liberalizacji rynków właściwych**
- **Ochrona rynków ze względów społecznych i politycznych barierą ich liberalizacji i osiągnięcia pożytków płynących z konkurencji**

COMPER Fornalczyk i Wsp. Sp. J.

Tel.:(042) 230-33-50 Fax.:(042) 230-33-51

e-mail: comper@comper.com.pl

ul. Wólczańska 73

90 – 515 Łódź